

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

19 septembrie 2019^{* i}

„Trimitere preliminară – Articolul 49 TFUE – Libertatea de stabilire – Activitate independentă – Resortisantă a unui stat membru care a încetat să desfășoare o activitate independentă din cauza constrângerilor fizice care apar în ultima perioadă a sarcinii și în perioada ulterioară nașterii – Menținerea calității de persoană care desfășoară o activitate independentă”

În cauza C-544/18,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) [Tribunalul Superior (Camera pentru apeluri în materie administrativă), Regatul Unit], prin decizia din 7 august 2018, primită de Curte la 20 august 2018, în procedura

Her Majesty's Revenue and Customs

împotriva

Henrika Dakneviciute,

CURTEA (Camera a patra)

compusă din domnul M. Vilaras (raportor), președinte de cameră, doamna K. Jürimäe și domnii D. Šváby, S. Rodin și N. Piçarra, judecători,

avocat general: domnul G. Pitruzzella,

grefier: doamna C. Strömholm, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 5 iunie 2019,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru doamna Dakneviciute, de T. Holdcroft, advocate, de D. Rutledge și de A. Berry, barristers;
- pentru guvernul Regatului Unit, de S. Brandon și de Z. Lavery, în calitate de agenți, asistați de G. Ward, barrister;

^{*} Limba de procedură: engleza.

– pentru Comisia Europeană, de E. Montaguti, de L. Armati și de J. Tomkin, în calitate de agenți, având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 49 TFUE.
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Her Majesty's Revenue and Customs (administrația fiscală și vamală, Regatul Unit), pe de o parte, și doamna Henrika Dakneviciute, pe de altă parte, în legătură cu refuzul acestei administrații de a-i acorda o alocație săptămânală pentru creșterea copilului aflat în întreținere.

Cadrul normativ

Dreptul Uniunii

Directiva 2004/38

- 3 Potrivit articolului 1 litera (a) din Directivei 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO 2004, L 158, p. 77, rectificări în JO 2004, L 229, p. 35, și în JO 2005, L 197, p. 34, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56):

„Prezenta directivă stabilește:

(a) condițiile de exercitare a dreptului la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre de către cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora”.

- 4 Articolul 7 din această directivă, intitulat „Dreptul de ședere pentru o perioadă mai mare de trei luni”, prevede la alineatele (1) și (3):

„(1) Toți cetățenii Uniunii au dreptul de ședere pe teritoriul altui stat membru pentru o perioadă mai mare de trei luni în cazurile în care:

(a) sunt lucrători care desfășoară activități salariate sau activități independente în statul membru gazdă [...]

[...]

(3) În sensul alineatului (1) litera (a), un cetățean al Uniunii care nu mai desfășoară o activitate salariată sau o activitate independentă își menține statutul de lucrător salariat sau de lucrător care desfășoară o activitate independentă în următoarele condiții:

- (a) se află în incapacitate temporară de a munci, ca rezultat al unei boli sau al unui accident;
- (b) este înregistrat în mod corespunzător ca fiind în șomaj involuntar, după ce a fost angajat pe o perioadă de peste un an, și s-a înregistrat ca persoană care caută de lucru la serviciul competent de ocupare a forței de muncă;
- (c) este înregistrat în mod corespunzător ca fiind în șomaj involuntar, după ce a îndeplinit un contract de muncă pe termen limitat, cu durata de sub un an, sau după ce a devenit șomer în mod involuntar în timpul primelor douăsprezece luni și s-a înregistrat ca persoană care caută de lucru la serviciul competent de ocupare a forței de muncă. În acest caz, statutul de lucrător se menține pentru o perioadă de cel puțin șase luni;

[...]"

5 Articolul 16 alineatele (1) și (3) din directiva menționată prevede:

„(1) Cetățenii Uniunii care și-au avut reședința legală pe teritoriul statului membru gazdă în cursul unei perioade neîntrerupte de cinci ani dobândesc dreptul de ședere permanentă pe teritoriul acestuia. [...]

[...]

(3) Continuitatea șederii nu este afectată de absențe temporare care nu depășesc un total de șase luni pe an sau de absențe de durată mai lungă în vederea îndeplinirii serviciului militar obligatoriu ori de o absență de maximum douăsprezece luni consecutive determinată de motive importante, precum sarcina și nașterea, boli grave, studiile sau formare profesională ori detașarea în alt stat membru sau într-o țară terță.”

Directiva 2010/41/UE

6 Potrivit considerentului (18) al Directivei 2010/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a Directivei 86/613/CEE a Consiliului (JO 2010, L 180, p. 1):

„Având în vedere vulnerabilitatea economică și fizică a lucrătoarelor independente însărcinate [...], este necesar să li se acorde acestora dreptul la prestații de maternitate [...]"

7 Articolul 8 alineatul (1) din această directivă prevede:

„Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că femeile care desfășoară o activitate independentă [...] pot, în conformitate cu dreptul intern, să primească o indemnizație de maternitate suficientă care să le permită întreruperea activității profesionale din motive de sarcină sau lăuzie pentru o perioadă de minimum 14 săptămâni.”

Dreptul Regatului Unit

Regulamentul din 2006 privind imigrarea (Spațiul Economic European)

- 8 Articolul 14 alineatul (1) din Immigration (European Economic Area) Regulations 2006 [Regulamentul din 2006 privind imigrarea (Spațiul Economic European)], în versiunea aplicabilă faptelor din litigiul principal, acorda un drept de ședere în Regatul Unit pentru mai mult de trei luni oricărei „persoane calificate”.
- 9 În conformitate cu articolul 6 alineatul (1) literele (b) și (c) din acest regulament, se încadrează în noțiunea de „persoană calificată” lucrătorii salariați și lucrătorii care desfășoară activități independente.
- 10 Articolul 6 alineatul (2) din regulamentul menționat prevedea că statutul de „lucrător salariat” este păstrat în cazul în care persoana în cauză se află în incapacitate temporară de muncă ca urmare a unei boli sau a unui accident ori (în anumite condiții) în cazul în care se găsește în situație de șomaj involuntar sau dacă a încetat să lucreze în mod voluntar și dacă a preluat o formare profesională legată de postul anterior.
- 11 În ceea ce privește calitatea de „lucrător care desfășoară activități independente”, articolul 6 alineatul (3) din același regulament prevedea că aceasta se păstrează în cazul în care persoana în cauză se află în incapacitate temporară de muncă din cauza unei boli sau a unui accident.

Legea din 1992 privind cotizațiile și prestațiile de securitate socială

- 12 Potrivit articolului 146 alineatele (2) și (3) din Social Security Contributions and Benefits Act 1992 (Legea din 1992 privind cotizațiile și prestațiile de securitate socială):

„(2) Nicio persoană nu este îndreptățită la o alocație familială săptămânală cu excepția cazului în care se află în Marea Britanie în săptămâna în cauză.

(3) Se pot stabili împrejurări în care orice persoană să fie considerată a se afla sau a nu se afla în Marea Britanie, în sensul [alineatului (2)].”

Regulamentul (general) din 2006 în materie de alocații familiale

- 13 Norma nr. 23 alineatul (4) din Child Benefit (General) Regulations 2006 [Regulamentul (general) privind alocațiile familiale din 2006] prevede:

„Se consideră că o persoană nu se află în Marea Britanie în sensul articolului 146 alineatul (2) din [Legea din 1992 privind cotizațiile și prestațiile de securitate socială] în situația în care aceasta solicită să beneficieze de alocații familiale începând de la data de 1 mai 2004 și

(a) nu are drept de ședere în Regatul Unit; [...]”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 14 Doamna Daknevičiute este o resortisantă lituaniană care efectua muncă pe timp de noapte, în calitate de salariată, în Regatul Unit din anul 2011. După ce a aflat că era însărcinată în luna decembrie a anului 2013, aceasta a decis să exercite, începând de la 25 decembrie 2013, o activitate independentă, în calitate de esteticiană.
- 15 Începând de la data de 11 mai 2014, ea a beneficiat de o alocație de maternitate. Copilul său s-a născut la 8 august 2014.
- 16 După ce a cunoscut o perioadă de inactivitate între 22 iulie 2014 și sfârșitul lunii octombrie a anului 2014, doamna Daknevičiute a menținut o activitate marginală de esteticiană independentă înainte de a înceta această activitate, întrucât veniturile din aceasta deveniseră insuficiente. Ea a introdus, așadar, la 10 februarie 2015, o cerere de acordare a unei alocații pentru persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, înainte de a relua o activitate salariată în luna aprilie a anului 2015.
- 17 Între timp, la 27 august 2014, doamna Daknevičiute a formulat o cerere de alocație săptămânală pentru creșterea copilului aflat în întreținere. Prin decizia din 1 februarie 2015, această cerere a fost respinsă pentru motivul că, având în vedere reglementarea națională aplicabilă, ea nu dispunea de un drept de ședere suficient de demonstrat pentru a îndeplini condițiile necesare pentru a putea beneficia de această prestație socială.
- 18 Decizia menționată a fost anulată la 29 septembrie 2015 de First-tier Tribunal (Tribunalul de Primă Instanță, Regatul Unit). Administrația fiscală și vamală, în calitate sa de gestionar al alocațiilor familiale, a formulat apel împotriva acestei hotărâri la instanța de trimitere, Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) [Tribunalul Superior (Camera pentru apeluri în materie administrativă), Regatul Unit].
- 19 Prin decizia interlocutorie din 12 ianuarie 2017, instanța de trimitere a anulat hotărârea First-tier Tribunal (Tribunalul de Primă Instanță) ca fiind afectată de o eroare de drept. Instanța de trimitere a considerat astfel că, de la 22 iulie 2014 până la 9 februarie 2015, activitatea economică exercitată de doamna Daknevičiute era marginală, astfel încât aceasta încetase să fie activă din punct de vedere economic în această perioadă. Potrivit acestei instanțe, nu se contestă, pe de o parte, că încetarea oricărei activități de către doamna Daknevičiute era cauzată de constrângerilor fizice care apar în ultima perioadă a sarcinii și în perioada ulterioară nașterii și, pe de altă parte, că revenirea sa la o activitate economică, mai întâi în calitate de persoană aflată în căutarea unui loc de muncă, apoi prin desfășurarea unei activități salariate, a intervenit într-o perioadă rezonabilă după nașterea copilului său.
- 20 După ce a amintit că, în Hotărârea din 19 iunie 2014, Saint Prix (C-507/12, EU:C:2014:2007), Curtea a statuat că o femeie care încetează munca sau care încetează să caute un loc de muncă din cauza constrângerilor fizice care apar în ultima perioadă a sarcinii și în perioada ulterioară nașterii își păstrează statutul de „lucrător”, în sensul articolului 45 TFUE, cu condiția să își reia activitatea sau să își găsească un alt loc de muncă într-o perioadă rezonabilă după nașterea copilului, instanța de trimitere ridică problema dacă această soluție poate fi transpusă persoanelor care și-au exercitat libertatea de stabilire în temeiul articolului 49 TFUE.
- 21 În această privință, instanța de trimitere arată că, în urma pronunțării Hotărârii din 20 decembrie 2017, Gusa (C-442/16, EU:C:2017:1004), părțile din litigiul principal i-au comunicat observații suplimentare, în care au susținut poziții contrare în ceea ce privește

aplicarea soluției care rezultă din această hotărâre. Potrivit administrației fiscale și vamale, această soluție nu poate fi transpusă în situația în discuție în cauza principală, în măsura în care, printre altele, o persoană care desfășoară o activitate independentă nu este obligată să își îndeplinească personal activitatea și are facultatea de a-și continua activitatea prin alte mijloace, inclusiv asigurând înlocuirea sa de către o altă persoană. Potrivit doamnei Daknevičiute, considerațiile prezentate la punctele 36 și 40-44 din Hotărârea din 20 decembrie 2017, Gusa (C-442/16, EU:C:2017:1004), confirmă, în schimb, teza potrivit căreia interpretarea dreptului Uniunii rezultată din Hotărârea din 19 iunie 2014, Saint Prix (C-507/12, EU:C:2014:2007), poate fi transpusă persoanelor care desfășoară o activitate independentă.

- 22 În aceste condiții, Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) [Tribunalul Superior (Camera pentru apeluri în materie administrativă)] a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Atunci când o cetățeană a Uniunii, resortisantă a unui stat membru:

- 1) este prezentă [pe teritoriul] unui alt stat membru (statul membru gazdă);
- 2) a desfășurat o activitate în statul membru gazdă în calitate de lucrătoare independentă, în sensul articolului 49 TFUE;
- 3) a beneficiat de o alocație de maternitate începând cu luna mai 2014 (la un moment la care persoana în cauză se considera mai puțin aptă de muncă ca urmare a stării sale de graviditate);
- 4) pentru care s-a constatat că a încetat efectiv și în mod real să desfășoare o activitate independentă începând din luna iulie 2014;
- 5) a născut în luna august 2014 și
- 6) nu a reluat o activitate independentă efectivă și reală în perioada următoare nașterii și anterioară cererii sale de acordare a alocației pentru persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, în luna februarie 2015, în calitate de persoană aflată în căutarea unui loc de muncă;

articolul 49 TFUE trebuie interpretat în sensul că această persoană, care a încetat să desfășoare o activitate independentă ca urmare a constrângerilor fizice care apar în ultima perioadă a sarcinii și în perioada ulterioară nașterii, își păstrează statutul de lucrător care desfășoară activități independente în sensul acestui articol, cu condiția să reia activitatea economică sau să caute un loc de muncă într-o perioadă rezonabilă după nașterea copilului?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 23 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 49 TFUE trebuie interpretat în sensul că o femeie care încetează să desfășoare o activitate independentă din cauza constrângerilor fizice care apar în ultima perioadă a sarcinii și în perioada ulterioară nașterii își păstrează calitatea de persoană care desfășoară o activitate independentă, cu condiția să reia această activitate sau să își găsească o activitate independentă sau un loc de muncă într-o perioadă rezonabilă după nașterea copilului.

- 24 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că, pentru a stabili dacă, în speță, doamna Daknevičute poate beneficia de dreptul la alocația săptămânală pentru creșterea copilului aflat în întreținere prevăzută de Regulamentul (general) din 2006 în materie de alocații familiale, este necesar ca instanța de trimitere să știe dacă, în perioada 22 iulie 2014-9 februarie 2015, în care, potrivit faptelor constatate de instanța de trimitere, doamna Daknevičute a încetat, apoi a reluat o activitate marginală independentă, ca urmare a constrângerilor fizice care apar în ultima perioadă a sarcinii și în perioada ulterioară nașterii, aceasta dispunea, în temeiul dreptului Uniunii, de dreptul de ședere în Regatul Unit.
- 25 În această privință, este necesar să se arate că Directiva 2004/38 constituie un act legislativ unic, care codifică și revizuieste instrumentele dreptului Uniunii anterioare, pentru a facilita exercitarea dreptului fundamental și individual al cetățenilor Uniunii la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iunie 2014, Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, punctul 25 și jurisprudența citată).
- 26 Din articolul 1 litera (a) din Directiva 2004/38 rezultă că aceasta urmărește să precizeze condițiile de exercitare a acestui drept, printre care figurează, în ceea ce privește șederea pentru o perioadă mai mare de trei luni, în special cea prevăzută la articolul 7 alineatul (1) litera (a) din această directivă. Potrivit condiției menționate, cetățenii Uniunii trebuie să aibă calitatea de lucrător care desfășoară activități salariate sau activități independente în statul membru gazdă (Hotărârea din 19 iunie 2014, Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, punctul 26).
- 27 Or, Curtea a statuat că articolul 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38, care precizează cazurile în care un cetățean al Uniunii care nu mai desfășoară o activitate salariată sau independentă își păstrează totuși această calitate, precum și dreptul de ședere care îi corespunde, nu include cazul unei femei care își încetează temporar activitatea din cauza ultimei perioade a sarcinii și a perioadei ulterioare nașterii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iunie 2014, Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, punctul 30).
- 28 Cu toate acestea, Curtea a considerat că articolul 7 alineatul (3) din Directiva 2004/38 nu enumeră în mod exhaustiv împrejurările în care un cetățean al Uniunii care nu mai exercită o activitate salariată sau o activitate independentă în statul membru gazdă își menține totuși statutul de „lucrător” în sensul alineatului (1) litera (a) al acestui articol și, prin urmare, dreptul de ședere care decurge din această calitate (Hotărârea din 11 aprilie 2019, Tarola, C-483/17, EU:C:2019:309, punctul 26 și jurisprudența citată).
- 29 În special, Curtea a statuat că faptul că constrângerile fizice care apar în ultima perioadă a sarcinii și în perioada ulterioară nașterii obligă o femeie să își înceteze activitatea salariată în perioada necesară restabilirii sale nu este, în principiu, de natură să o priveze de statutul de „lucrător” în sensul articolului 45 TFUE. Astfel, împrejurarea că o astfel de persoană nu a fost prezentă efectiv pe piața muncii din statul membru gazdă timp de câteva luni nu presupune că această persoană a încetat să aparțină pieței respective în această perioadă, cu condiția să își reia activitatea sau să găsească un alt loc de muncă într-un termen rezonabil după naștere (Hotărârea din 19 iunie 2014, Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, punctele 40 și 41).
- 30 În speță, instanța de trimitere ridică problema dacă interpretarea care figurează la punctul anterior, formulată în cadrul unei situații care intră sub incidența articolului 45 TFUE, poate fi transpusă în cazul unei persoane care desfășoară o activitate independentă în temeiul articolului 49 TFUE.

- 31 În această privință, trebuie amintit că Curtea a statuat că articolele 45 și 49 TFUE asigură aceeași protecție juridică, calificarea modalității de desfășurare a activității economice fiind astfel lipsită de consecințe (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 februarie 1991, Roux, C-363/89, EU:C:1991:41, punctul 23).
- 32 Astfel, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, ansamblul dispozițiilor tratatului referitoare la libera circulație a persoanelor urmărește facilitarea exercitării de activități profesionale de orice natură de către resortisanții Uniunii pe teritoriul Uniunii și se opune măsurilor care i-ar putea defavoriza atunci când doresc să exercite o activitate pe teritoriul unui alt stat membru decât statul lor membru de origine (Hotărârea din 20 decembrie 2017, Simma Federspiel, C-419/16, EU:C:2017:997, punctul 35 și jurisprudența citată).
- 33 Astfel, o cetățeană a Uniunii ar fi descurajată să își exercite dreptul la liberă circulație dacă, în ipoteza în care ar fi însărcinată în statul gazdă și din acest motiv și-ar întrerupe activitatea, fie și pentru o scurtă perioadă, ar risca să își piardă statutul de lucrător independent în acest stat (a se vedea prin analogie Hotărârea din 19 iunie 2014, Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, punctul 44).
- 34 Rezultă că o femeie care se află în situația avută în vedere la punctul 29 din prezenta hotărâre trebuie, în aceleași condiții, să își poată păstra calitatea de persoană care desfășoară o activitate independentă în sensul articolului 49 TFUE.
- 35 Pe de altă parte, Curtea a recunoscut că persoanele care desfășoară o activitate salariată și cele care desfășoară o activitate independentă se află într-o situație de vulnerabilitate comparabilă atunci când sunt obligate să își înceteze activitatea și, prin urmare, nu pot face obiectul unei diferențe de tratament în ceea ce privește menținerea dreptului lor de ședere în statul membru gazdă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 decembrie 2017, Gusa, C-442/16, EU:C:2017:1004, punctele 42 și 43).
- 36 Or, femeile care rămân însărcinate se află într-o situație de vulnerabilitate comparabilă, indiferent dacă desfășoară o activitate salariată sau independentă.
- 37 În această privință, legiuitorul Uniunii a recunoscut în mod expres, în considerentul (18) al Directivei 2010/41, starea de vulnerabilitate economică și fizică în timpul sarcinii a lucrătoarelor independente. Astfel, articolul 8 alineatul (1) din această directivă impune statelor membre să ia măsurile necesare pentru ca femeile care exercită o activitate independentă să poată avea dreptul la o alocație de maternitate suficientă care să le permită să își întrerupă activitatea profesională din motive de sarcină sau de lăuzie, în condiții similare cu cele prevăzute pentru lucrătoarele salariate.
- 38 Nu poate conduce la o concluzie diferită argumentul invocat în fața instanței de trimitere de administrația fiscală și vamală și repetat în ședința în fața Curții de către guvernul Regatului Unit, potrivit căruia, în esență, o femeie care nu poate desfășura în mod personal o activitate independentă din cauza constrângerilor fizice care apar în ultima perioadă a sarcinii și în perioada ulterioară nașterii ar putea să își asigure înlocuirea temporară de către o altă persoană în exercitarea acestei activități. Astfel, nu se poate prezuma că o astfel de înlocuire va fi întotdeauna posibilă, în special atunci când activitatea în cauză implică o relație personală sau o legătură de încredere cu un client.

- 39 Rezultă că o femeie care încetează să desfășoare o activitate independentă din cauza constrângerilor fizice care apar în ultima perioadă a sarcinii și în perioada ulterioară nașterii nu poate face obiectul unei diferențe de tratament în ceea ce privește menținerea dreptului său de ședere în statul membru gazdă în raport cu o lucrătoare salariată într-o situație comparabilă.
- 40 De altfel, considerațiile care precedă sunt confirmate de dispozițiile articolului 16 alineatul (3) din Directiva 2004/38. În măsura în care o absență motivată de un eveniment important precum sarcina sau nașterea nu afectează continuitatea șederii de cinci ani în statul membru gazdă necesară pentru acordarea dreptului de ședere permanent, constrângerile fizice care apar în ultima perioadă a sarcinii și în perioada ulterioară nașterii, care obligă o femeie să își înceteze temporar activitatea, nu pot conduce, *a fortiori*, la pierderea de către aceasta a statutului de persoană care desfășoară o activitate independentă (a se vedea prin analogie Hotărârea din 19 iunie 2014, Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, punctele 45 și 46).
- 41 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 49 TFUE trebuie interpretat în sensul că o femeie care încetează să desfășoare o activitate independentă din cauza constrângerilor fizice care apar în ultima perioadă a sarcinii și în perioada ulterioară nașterii își păstrează calitatea de persoană care desfășoară o activitate independentă, cu condiția să reia această activitate sau să își găsească o activitate independentă sau un loc de muncă într-o perioadă rezonabilă după nașterea copilului.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 42 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

Articolul 49 TFUE trebuie interpretat în sensul că o femeie care încetează să desfășoare o activitate independentă din cauza constrângerilor fizice care apar în ultima perioadă a sarcinii și în perioada ulterioară nașterii își păstrează calitatea de persoană care desfășoară o activitate independentă, cu condiția să reia această activitate sau să își găsească o activitate independentă sau un loc de muncă într-o perioadă rezonabilă după nașterea copilului.

Semnături

ⁱ — Punctul 20 din prezentul text a făcut obiectul unei modificări de ordin lingvistic ulterior primei publicări.